

PL-BY-UA
2014-2020

ГРАНТОВИЙ ДОГОВІР

Грантовий договір №

Щодо реалізації Проекту **[Назва Проекту]**

Відповідно до рішення Спільного моніторингового комітету [rrrr.мм.дд]

В рамках Програми транскордонного співробітництва Польща – Білорусь – Україна 2014 – 2020, реалізованої в рамках Європейського Інструменту Сусідства

МІНІСТЕРСТВО ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ Республіки Польща,

вул. Вспульна 2/4

00-926 Варшава, Польща,

що виступає у ролі Органу управління для Програми транскордонного співробітництва (ЄІС) Польща – Білорусь – Україна 2014 – 2020 (далі «Програма») Європейського інструменту сусідства,

в особі **[ім'я та прізвище, а також посада особи, що представляє Орган Управління]**.....,

на підставі довіреності № від (Додаток I до цього Договору)

з однієї сторони,

та

[Повна офіційна назва Головного бенефіціара]

[Правовий статус (організації)]

[Код ЄДРПОУ]

[Повна юридична адреса]

[Номер свідоцтва платника ПДВ - для бенефіціарів, що є платниками ПДВ],

(далі «Головний бенефіціар»),

в особі **[ім'я та прізвище, а також посада особи, що представляє Головного бенефіціара]**.....,

на підставі довіреності № від (Формуляр для Суб'єктів господарської діяльності, Додаток II до цього Договору)

з другої сторони,

в подальшому спільно іменовані «Сторони»,

узгодили між собою наступне:

§ 1

ВИЗНАЧЕННЯ

Терміни, що застосовуються в цьому договорі мають наступне значення:

1. **Фінансовий внесок Заявника** – власний фінансовий внесок Головного бенефіціара та Бенефіціарів у загальну вартість Проекту, відповідно до даних, вказаних у формі заявки;
2. **Бенефіціар** – організація, вказана в Описі проекту, що бере участь в Проекті на умовах, визначених цим Договором та пов'язана з Головним бенефіціаром згідно Партнерської угоди щодо реалізації Проекту;
3. **Рівень співфінансування** – співвідношення суми фінансування ЄС, призначеного для всього Проекту до загальної суми прийнятних витрат Проекту (визначених в Описі Проекту та в Бюджеті Проекту), виражене в процентах з точністю до двох знаків після коми. Рівень співфінансування не може перевищувати 90,00% від прийнятних витрат Головного бенефіціара та кожного з бенефіціарів;
4. **Співфінансування ЄС** – фінансування з фондів ЄС (Європейський фонд регіонального розвитку – ЄФРР та Європейський інструмент сусідства – ЄІС), виділені для Проекту;
5. **Прийнятні витрати** – витрати, понесені належним чином Головним бенефіціаром або Бенефіціарами з метою реалізації Проекту у рамках Програми відповідно до вимог прийнятності, визначених положеннями цього Договору, положеннями постанов ЄС, що застосовуються, Фінансових угод, підписаних між ЄС та Республікою Білорусь і Україною, правовими нормами, що діють в країні Бенефіціара, а також додатковими інструкціями та роз'ясненнями, наданими в чинному виданні Програмного посібника;
6. **Фінансові коригування** - сума, на яку буде зменшене співфінансування Проекту в зв'язку з одиничними або системними порушеннями, виявленими у Проекті;
7. **Непрямі витрати** – витрати, необхідні для реалізації Проекту, які не можуть бути віднесені безпосередньо до витрат, пов'язаних з реалізацією Проекту, і які не можуть бути безпосередньо відображені в обліку, як кошти Проекту відповідно до вимог прийнятності, відповідно до ст. 51 Регламенту з реалізації ЄК (ЄС) № 897/2014 від 18 серпня 2014;
8. **Неприйнятні витрати** – всі витрати, що не відповідають вимогам, визначеним положеннями Грантового договору та пов'язаних з ним документів;
9. **Порушення** – будь-які недотримання положень Грантового договору або чинних правових норм, що виникли в результаті дій або бездіяльності Бенефіціара, залученого до реалізації Проекту, які призвели або могли призвести до втрат для бюджету ЄС в результаті включення неприйнятних витрат у проміжні/заключні звіти з реалізації Проекту;
10. **Спільний моніторинговий комітет (СМК)** – спільний комітет, який відповідає за моніторинг реалізації Програми;
11. **Спільний технічний секретаріат (СТС)** – орган, заснований державами-учасницями з метою надання підтримки структурам управління Програмою;
12. **Головний бенефіціар** – організація, вказана в Описі проекту, яка підписала Грантовий договір і яка відповідає за фінансову та предметну реалізацію Проекту;
13. **Рахунок Головного бенефіціара** – банківський рахунок, на який здійснюється переказ співфінансування ЄС, вказаний у Додатку V до Договору;

14. **Орган управління (ОУ)** – орган влади або інституція, який держави-учасниці визначили відповідальним за управління Програмою;
15. **Посібник з перевірки витрат** – документ, прийнятий Спільним моніторинговим комітетом, у якому встановлено принципи зобов'язань аудиторів, а також характер і обсяги перевірок;
16. **Партнерська угода** – угода, укладена між Головним бенефіціаром і Бенефіціаром (або Бенефіціарами), що визначає права та обов'язки щодо реалізації Проекту, а також спосіб контролю та перевірки після закриття Проекту;
17. **Документи Програми** – документи, затверджені Спільним моніторинговим комітетом, що стосуються реалізації Програми;
18. **Документи Проекту** – документи, які використовуються для цілей національного затвердження та реєстрації проектів - копія Грантового договору з усіма додатками;
19. **Програмний посібник** – Програмний посібник для 3го конкурсу проектних заявок в рамках Програми транскордонного співробітництва Польща – Білорусь – Україна 2014-2020, прийнятий Спільним моніторинговим комітетом, у якому встановлено правила підготовки, реалізації, моніторингу, фінансового управління, здійснення платежів та тривалості Проекту. Головний бенефіціар матиме доступ до чинної версії Програмного посібника та буде негайно повідомлений через оголошення на веб-сайті Програми www.pbu2020.eu про будь-які зміни у цьому документі;
20. **Веб-сайт Програми** – www.pbu2020.eu;
21. **Проект** – сукупність визначених заходів, щодо яких здійснюється управління, та які направлені на досягнення мети, отримання продуктів, результатів та впливу, у певні терміни і у рамках певного бюджету, як визначено в Описі проекту, що реалізується у рамках Програми на підставі Договору;
22. **Витрати на персонал** – витрати на оплату праці працівників, найнятих Бенефіціарами та безпосередньо залучених у реалізацію Проекту, що передбачені у бюджетній лінії «Витрати на персонал».

§ 2

МЕТА ДОГОВОРУ

1. Метою цього Договору є надання Органом управління гранту для реалізації Проекту відповідно до Опису проекту (Додаток III) та Бюджету проекту (Додаток IV). Зокрема, Договір визначає права та обов'язки Сторін щодо реалізації Проекту.
2. Головний бенефіціар отримає грант на підставі умов та положень цього Договору, який складається із наведених вище положень та додатків, обізнаність з якими та прийняття яких Головний бенефіціар цим заявляє.
3. Головний бенефіціар отримує грант та самостійно несе відповідальність щодо зобов'язань реалізації Проекту.
4. Протягом періоду реалізації Проекту та періоду життєздатності Проекту, про які йдеться в Програмному посібнику, Головний бенефіціар повинен діяти відповідно до:
 - 1) норм законодавства ЄС та своєї держави, яке стосується Головного бенефіціара, зокрема:
 - а. Регламенту (ЄС) № 232/2014 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2014 р., про створення Європейського Інструменту Сусідства (ЄІС);

- б. Регламенту (ЄС) № 236/2014 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2014 р., який визначає загальні правила та процедури реалізації інструментів ЄС для фінансування зовнішньої діяльності;
 - в. Регламенту з Реалізації Європейської Комісії (ЄС) № 897/2014 від 18 серпня 2014 року, яким встановлюються конкретні положення для реалізації програм транскордонного співробітництва, що фінансуються в рамках Регламенту (ЄС) № 232/2014 Європейського Парламенту та Ради, про створення Європейського Інструменту Сусідства (далі «РР»);
 - г. Регламенту (ЄС, Євратом) № 966/2012 Європейського Парламенту та Ради від 25 жовтня 2012 р. щодо фінансових правил для загального бюджету Європейського Союзу, що скасовує Регламент Ради (ЄС, Євратом) № 1605/2002;
 - д. Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) № 1268/2012 від 29 жовтня 2012 р. щодо правил застосування Регламенту (ЄС, Євратом) № 966/2012 Європейського Парламенту та Ради щодо фінансових правил, що застосовуються до загального бюджету Євросоюзу;
 - е. Регламенту Ради (ЄС, Євратом) № 2988/95 від 18 грудня 1995 р. щодо захисту фінансових інтересів Європейських спільнот (іменованого далі «Регламент 2988/95»);
 - ж. норм національного законодавства про захист персональних даних;
 - з. відповідного національного законодавства та законодавства ЄС щодо державних закупівель та державної допомоги;
 - и. інших чинних положень національного законодавства, наприклад, трудового, податкового, навколишнього середовища тощо;
- 2) чинних документів Програми, зокрема:
- а. Спільна операційна програма для Програми ЄІС транскордонного співробітництва Польща – Білорусь – Україна 2014 – 2020;
 - б. Програмний посібник для 2-го конкурсу проектних заявок в рамках Програми транскордонного співробітництва Польща – Білорусь – Україна 2014-2020;
 - в. Посібник з перевірки витрат;
- 3) міжнародні угоди, зокрема:
- а. Рамкова угода між Комісією Європейських Спільнот і Урядом Республіки Білорусь, підписана 18 грудня 2008 р.;
 - б. Рамкова угода між Урядом України та Комісією Європейських Спільнот, підписана 12 грудня 2006 р.;
 - в. Фінансова угода між Україною та ЄС (19 грудня 2016) і Республікою Білорусь і ЄС (28 грудня 2016);
- 4) відповідні норми національного законодавства.
- 5. Головний бенефіціар цим підтверджує, що він ознайомився і приймає вказані вище документи, а також ознайомився із способом представлення змін до вказаних вище документів.
 - 6. Головний бенефіціар підтверджує правдивість даних, вказаних у Договорі, включно з додатками, які є його невід'ємною частиною.

7. Головний бенефіціар повинен забезпечити дотримання усіма Бенефіціарами норм законодавства ЄС і відповідного національного законодавства, чинних Документів Програми та відповідних державних правових норм, вказаних вище у п. 4.

§ 3

ПАРТНЕРСЬКА УГОДА

1. Головний бенефіціар визначає у Партнерській угоді правила взаємної співпраці з Бенефіціарами, зокрема конкретизуючи завдання та обов'язки, пов'язані з реалізацією Проекту, а також обов'язки після завершення Проекту. Положення Партнерської угоди не можуть суперечити цьому Договору.
2. Головний бенефіціар повинен подати Партнерську угоду, підписану всіма Бенефіціарами, до Спільного технічного секретаріату не пізніше, ніж протягом 30 днів після укладення цього Договору. Платежі за Проектом (на рахунок Головного бенефіціара) від Органу управління будуть здійснені виключно після надання відповідної Партнерської угоди.
3. Партнерська угода містить положення, які відповідають Шаблону Партнерської угоди, розробленому Органом управління і доступному для Головного бенефіціара на веб-сайті Програми. Партнерська угода повинна містити, зокрема, чіткий розподіл завдань та обов'язків, пов'язаних із реалізацією Проекту, а також положення, що забезпечують належне фінансове управління коштами, виділеними для Проекту, у тому числі записи, що регулюють процедуру повернення неналежно використаних коштів та домовленості, пов'язані з своєчасною передачею точних сум співфінансування ЄС між Головним бенефіціаром та іншими Бенефіціарами. Партнерська угода може містити додаткові положення, погоджені Головним бенефіціаром з Бенефіціарами з метою реалізації Проекту.

§ 4

ПЕРІОД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ

1. Цей Договір набуває чинності від дати підписання його останньою Стороною. Головний бенефіціар повинен підписати Договір не пізніше, ніж через 30 днів від дати його отримання від Органу управління.
2. Реалізація Проекту починається:
 - [на наступний день після підписання Договору останньою Стороною]
 - [першого дня місяця, що наступить після виплати ОУ (Органом управління) першого авансового платежу]
 - пізніше: [рік, місяць, день].....
3. Період реалізації Проекту, вказаний у Додатку III становить [кількість місяців] ... місяців від вказаної вище дати початку реалізації. Всі заходи слід виконати у період реалізації, за винятком заходів, пов'язаних із поданням заключного звіту, разом з перевіркою витрат, аудитом та заключною оцінкою, відповідно до положень §6.2.1 Програмного посібника.
4. Період виконання цього Договору закінчується в момент здійснення Органом управління кінцевого платежу, але в будь-якому випадку не пізніше, ніж через 12 місяців від закінчення періоду реалізації, вказаного вище в § 4.3. Положення, що стосуються періоду виконання, жодним чином не впливають на положення, що стосуються періоду життєздатності та повернення невідповідно виплачених грошових сум, передбачене в Грантовому договорі.

§ 5

ФІНАНСУВАННЯ ПРОЕКТУ

1. Загальна прийнятна вартість Проекту передбачена в сумі <.....> євро (прописом: євро), як визначено в Додатку IV.
2. Орган управління зобов'язується забезпечити фінансування на максимальну суму <.....> євро (прописом: <.....> євро), що відповідає <....> % (максимально 90%) передбачуваних сукупних прийнятних витрат, понесених в рамках Проекту. Остаточна сума співфінансування ЄС повинна бути встановлена відповідно до п.3 та п. 4 розділу §5 та положень § 6 і § 15.
3. Відповідно до Програмного посібника, застосовуються наступні положення:
 - а. <...>% [максимально 7%] остаточної суми прямих прийнятних витрат Проекту, розрахованої відповідно до положень § 6 і § 15, за виключенням витрат, понесених в зв'язку зі створенням інфраструктури, можуть бути задекларовані, як непрямі витрати;
 - б. загальна прийнятна сума інвестиційних витрат (робіт, поставок) не може перевищувати 20% від кінцевої суми співфінансування ЄС.
4. Витрати на персонал Проекту повинні бут розраховані на підставі загальної суми у розмірі не більше <...> євро (максимально 13 000 євро) прийнятних витрат на Проект. Транспортні витрати повинні бут розраховані на підставі загальної суми у розмірі не більше <...> євро (максимально 2 000 євро) прийнятних витрат на Проект. Ефективність використання загальної суми буде вимірюватись за допомогою показника, тобто «Подання заключного звіту», у випадку, якщо заключний звіт не буде поданий своєчасно, загальна сума не може бути виплачена Органом управління.
5. Головний бенефіціар і Бенефіціари забезпечують співфінансування на суму не менше 10% еквіваленту розрахованих сукупних прийнятних витрат Проекту, вказаних вище в п. 1. Остаточна сума повинна бути встановлена відповідно до § 6 і § 15.
6. Крім того, Головний бенефіціар та Бенефіціари зобов'язані покрити всі витрати, що становлять різницю між сукупними понесеними витратами і сумою фактично виплаченого Органом управління співфінансування ЄС. Враховуючи вищевказане, Головний бенефіціар і Бенефіціари повинні усвідомлювати, що неприйнятні витрати не можуть розглядатися як мінімальний власний внесок у 10%.

§ 6

ЦІЛЬОВЕ ВИКОРИСТАННЯ, ПРИЙНЯТНІСТЬ ВИТРАТ

1. Грант надано виключно для Проекту, що затверджений Спільним моніторинговим комітетом та описаний у Додатку III та Додатку IV.
2. Витрати, фінансовані відповідно до § 5 цього Договору, повинні становити виключно прийнятні витрати, перелічені у Додатку IV. Загальні правила щодо прийнятності витрат, що фінансуються з ЄІС, регулюються положеннями ст. 48-51 РР. Додаткові особливі вимоги, які повинні бути виконані для того, щоб витрати вважались прийнятними, подано у чинній версії Програмного посібника.
3. Отримання прибутку не може бути метою або результатом реалізації Проекту. Прибуток визначається як залишок грошових надходжень після вирахування суми прийнятних витрат, затверджених Органом управління на момент подання заявки на виплату балансового платежу.

§ 7

ЗАГАЛЬНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

1. Головний бенефіціар самостійно несе відповідальність за реалізацію проекту та відповідно до Додатків III і IV, а також всіх відповідних документів, перелічених в § 2 з метою досягнення окреслених у них цілей. В проект можуть вноситись зміни відповідно до положень § 9.
2. Головний бенефіціар забезпечує реалізацію Проекту згідно з відповідними правовими та іншими вимогами, чинними нормами законодавства, а також забезпечує отримання всіх необхідних дозволів та погоджень.
3. Головний бенефіціар повинен реалізувати Проект відповідно до положень цього Договору з необхідною ретельністю та старанністю, ефективністю та прозорістю, згідно з найкращими практиками у відповідних сферах діяльності, з якими пов'язаний даний Проект. З цією метою Головний бенефіціар повинен забезпечити фінансові, людські та матеріальні ресурси, необхідні для реалізації Проекту відповідно до положень Додатку III.
4. Головний Бенефіціар відповідає за забезпечення реалізації всього Проекту. Він забезпечує, щоб витрати, представлені Бенефіціарами, що беруть участь у Проекті, були понесені з метою реалізації Проекту і відповідали заходам, дорученим кожному з Бенефіціарів, відповідно до опису у Додатку III і Додатку IV, а також у Партнерській угоді. Він перевіряє, чи витрати, представлені Бенефіціарами Проекту, були перевірені аудитором відповідно до положень §16 цього Договору.
5. Головний бенефіціар представляє Партнерство. Головний бенефіціар зобов'язаний негайно переказати іншим Бенефіціарам належні їм частки фінансування відповідно до положень Партнерства.
6. Головний бенефіціар гарантує, що заявлені у Проекті витрати не були раніше профінансовані з бюджету ЄС або з інших джерел.
7. Співфінансування в рамках Проекту не може поширюватись на заходи, що містять державну допомогу, відповідно до положень Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17 червня 2014 року, згідно якого деякі види допомоги є сумісними з внутрішнім ринком Європейського Союзу в застосуванні ст. 107 і 108 Договору (Офіц. Вісник ЄС L 187/1, 26.06.2014) та п. 2, розділу 10, глави IV Угоди про асоціацію між Європейським Союзом та Україною. Витрати на заходи, на які поширюється державна допомога, в рамках Проекту є неприйнятними.
8. Головний бенефіціар обирає аудитора та гарантує, що Бенефіціари, які беруть участь у Проекті, оберуть аудиторів з метою перевірки витрат до того, як заключний звіт, визначений у § 16, буде передано до СТС відповідно до процедур, визначених у *Посібнику з перевірки витрат*.

§ 8

ІНШІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

1. Головний бенефіціар також зобов'язаний негайно інформувати Орган управління за допомогою посередництва Спільного технічного секретаріату:
 - 1) про виникнення обставин, які дають Органові управління право обмежити виплату або вимагати часткового чи повного повернення гранту;
 - 2) про будь-які порушення, підозри про шахрайство або корупцію чи будь-які інші проблеми, які можуть мати вплив на належну реалізацію Проекту;
 - 3) на вимогу Органу управління за допомогою посередництва Спільного технічного секретаріату - про всі заощадження, виявлені в рамках бюджету Проекту;

- 4) на вимогу Органу управління за допомогою посередництва Спільного технічного секретаріату - про реалізацію Проекту, у визначеному ними терміні.
2. Головний бенефіціар підлягає всім перевіркам та аудиторам, які можуть проводитися Європейською Комісією, Європейським управлінням з питань запобігання фінансовим зловживанням, Європейським судом аудиторів, Аудиторським органом, за підтримки членів Групи аудиторів, Органу управління або Спільним технічним секретаріатом, за підтримки Контрольно-контактного пункту, а також будь-яким зовнішнім аудитором, уповноваженим перевіряти витрати у Проекті. Головний бенефіціар повинен здійснювати всі необхідні процедури виправлення за результатами перевірок та аудитів у терміни, визначені у висновках і рекомендаціях, що виникли у результаті цих перевірок і аудитів. Головний бенефіціар забезпечує здійснення всіма Бенефіціарами кроків, направлених на сприяння проведенню таких перевірок та контролю, а також здійснення необхідних процедур з виправлення, пов'язаних з ними. Вказані вище перевірки можуть здійснюватися протягом 5 років від дати кінцевого платежу у Програмі.

§ 9

ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДОГОВОРУ

1. Головний бенефіціар повинен звернутися до Органу управління або Спільного технічного секретаріату з метою отримання погодження у випадку, коли склад Партнерства, затверджений Опис проекту або Бюджет проекту, представлені у Додатку III і Додатку IV, вимагають внесення змін.
2. Окрім виняткових випадків, вказаних в п.3 і п.4 даного розділу, всі зміни до Договору, в тому числі до його Додатків, повинні бути оформлені в письмовій формі у вигляді Адендumu (додаткової угоди). Зміни в цьому Договорі можуть вводиться лише в періоді його дії. Якщо зміна вводиться з ініціативи Головного бенефіціара, то він повинен подати відповідний запит до Органу управління за посередництвом Спільного технічного секретаріату не пізніше, ніж за 30 днів до дати введення в дію такої зміни, окрім випадків, коли мають місце особливі обставини, відповідно задокументовані Головним бенефіціаром та затверджені Органом управління.
3. Якщо зміна Бюджету (Додаток IV) або Опису проекту (Додаток III) не впливає на головну мету Проекту, а фінансовий вплив такої зміни обмежується банківським переказом між позиціями одного і того самого розділу Бюджету, в тому числі скасуванням або введенням позиції, або до банківського переказу між головними розділами Бюджету і вимагає зміни не більше, ніж 15% суми, що вводиться туди (або змінюється на підставі додаткової угоди) щодо кожного такого головного розділу витрат, які підлягають поверненню (обґрунтованих витрат), Головний бенефіціар може внести зміни до Бюджету та негайно повідомити про це Орган управління за посередництвом Спільного технічного секретаріату. Цей спосіб не слід застосовувати для внесення змін у частині адміністративних витрат. Головний бенефіціар інформує Орган управління відповідно до процедур, описаних в Підручнику Програми. Орган управління залишає за собою право відхилити внесені зміни в випадку, якщо вони не відповідають принципам обґрунтованості Програми або якщо такі зміни були внесені способом, що не відповідає умовам відмови підписання додаткової угоди.
4. Інформація щодо зміни адреси, номера банківського рахунку або фірми аудитора може бути надана безпосередньо, при цьому Орган управління залишає за собою право на заперечення щодо вибору банківського рахунку або аудиторів, зробленого Головним бенефіціаром та Бенефіціарами.

§ 10

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ І ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

1. Головний бенефіціар несе відповідальність перед Органом управління за:
 - 1) Забезпечення всіма Бенефіціарами, що беруть участь в Проекті, виконання своїх обов'язків, передбачених положеннями цього Договору, шляхом підписання Угоди про партнерство;
 - 2) недотримання Бенефіціарами, що беруть участь в Проекті, своїх обов'язків, передбачених положеннями цього Договору так само, як за недотримання власних обов'язків.
2. Головний бенефіціар несе загальну фінансову та юридичну відповідальність за Проект та за бенефіціарів, що беруть участь в Проекті.
3. Якщо Орган управління вимагає повернення коштів гранту згідно з положеннями цього Договору, Головний бенефіціар несе відповідальність перед Органом управління у розмірі загальної суми гранту.
4. Головний бенефіціар бере на себе виняткову відповідальність перед третіми сторонами, в тому числі відповідальність за шкоду або ушкодження, понесені ними будь-яким чином під час реалізації Проекту. Головний бенефіціар звільняє Орган управління від будь-якої відповідальності, пов'язаної з будь-якими претензіями або позовами, поданими в результаті порушення принципів (правил) або норм права Головним бенефіціаром або одним з Бенефіціарів, або в результаті порушення прав третьої сторони.
5. Незалежно від обставин чи з будь-якої іншої причини Орган управління не може відповідати за шкоду або ушкодження працівників чи майна Головного бенефіціара або одного з Бенефіціарів під час реалізації Проекту. З цієї причини Орган управління не може приймати жодних претензій щодо відшкодування або збільшити оплату з врахуванням такої шкоди або ушкодження.

§ 11

ЗАКУПІВЛІ

1. Закупівлі у рамках цього Грантового договору необхідно реалізувати відповідно до положень РР (п. 1, розділ 4). Тендерні процедури на рівні Проектів (замовлення в рамках гранту) залежать від національності та правового статусу Бенефіціара, який оголошує тендер.
2. Бенефіціари, зареєстровані у Республіці Польща повинні діяти відповідно до законодавства Польщі, яке стосується державних замовлень, та принципу конкуренції, що міститься у чинній версії Програмного посібника.
3. Бенефіціари з Білорусі та України повинні дотримуватись правил, визначених в статтях 52.2, 52.3 та 53 – 56 РР, національних правил та правила, описаних у чинній версії Програмного посібника, а саме:
 - 1) Контракт укладається на підставі пропозиції, яка пропонує найкраще співвідношення ціна-якість, або, за необхідності, пропозиції з найнижчою ціною, за умови відсутності конфлікту інтересів;
 - 2) вказані вище вимоги не застосовуються до договорів, які укладаються Бенефіціарами з аудиторськими компаніями, вибраними із списків, затверджених відповідним ККП. У таких випадках допускається застосування процедури переговорів з одним учасником.

Бенефіціари, зареєстровані у Республіці Білорусь або в Україні зобов'язані діяти відповідно до законодавства цих держав, яке стосується державних замовлень, у випадку, якщо його положення є більш суворими порівняно з положеннями РР та правилами Програми, а також щодо всіх питань, що не урегульовані положеннями РР та правилами Програми.

4. Бенефіціари зобов'язані діяти відповідно до правил, описаних у статтях 8 і 9 Регламенту (ЄС) № 236/2014 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2014 р., який визначає загальні правила та процедури реалізації інструментів ЄС для фінансування зовнішньої діяльності, в т.ч. правил національності та походження.
5. З метою збільшення прозорості та запобігання корупції, тендерні документи, що використовуються у рамках Проекту повинні містити Положення про добropорядність. Зразок Положення про добropорядність міститься в Програмному Посібнику, який можна завантажити на веб-сайті Програми.
6. Орган управління, Спільний технічний секретаріат, Національні органи або інші відповідні органи Програми мають право брати участь у роботі тендерного комітету як спостерігачі.
7. Якщо згідно з положеннями чинного національного законодавства та директив ЄС положення законодавства щодо закупівель не можуть застосовуватись до договорів, укладених в рамках Грантового договору, Головний бенефіціар або Бенефіціари, що беруть участь в Проекті, повинні забезпечити чесну конкуренцію та рівне трактування усіх потенційних підрядників.
8. У випадку недотримання правил щодо закупівель, буде застосовано фінансові коригування. Критерії для встановлення рівня відповідних фінансових коригувань визначені Органом управління у Посібнику з перевірки витрат, доступному на веб-сайті Програми.

§ 12

СПІЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Спільним завданням Сторін цього Договору є протидія корупції, яка загрожує ефективному управлінню та належному використанню ресурсів, необхідних для розвитку, а також чесній та прозорій конкуренції, що базується на співвідношенні ціни та якості. Сторони таким чином, декларують свої наміри об'єднати зусилля з метою боротьби з корупцією, зокрема, у випадку, якщо будь-хто вимагає, одержує обіцянку або приймає винагороду за певні дії або бездіяльність, пов'язану з виконанням доручень або угод у рамках цього Грантового договору, вважається, що така особа вчинила порушення, яке є неприйнятним. Всі подібні випадки будуть становити достатні підстави для обґрунтованого розірвання Грантового договору, скасування замовлення або результату тендерної процедури, або застосування всіх інших виправних заходів, передбачених положеннями чинного законодавства.
2. Сторони Договору домовились про те, що заходи та закупівлі, що фінансуються з коштів Програми, повинні бути доступними для всіх громадян, в тому числі для осіб з особливими потребами. Особи з особливими потребами повинні брати участь в Проекті та його реалізації на рівних правах з іншими особами. У зв'язку з цим Головний бенефіціар повинен забезпечити особам з особливими потребами доступ до інформації про Проект та, наскільки це можливо, до результатів Проекту відповідно до чинного законодавства.
3. У рамках реалізації Проекту Головний бенефіціар повинен забезпечити дотримання прав людини та положень чинних нормативно-правових актів, в тому числі багатосторонніх договорів щодо охорони навколишнього середовища, а також погоджених на міжнародному рівні основних норм трудового права.

§ 13

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ

1. Головний бенефіціар зобов'язується вжити всіх застережних засобів, необхідних для уникнення конфлікту інтересів і негайно повідомить Орган управління про ситуацію, яка спричиняє або може спричинити такий конфлікт. У випадку такого конфлікту Головний бенефіціар і/або Бенефіціари, що беруть участь в Проекті, повинні негайно вжити всіх заходів, необхідних для його вирішення.
2. Конфлікт інтересів виникає в тому випадку, коли на неупереджене і об'єктивне виконання будь-якою особою своїх функцій за даним Договором впливають причини, пов'язані з сімейними обставинами, емоціями, політичною або національною приналежністю, економічним інтересом або спільністю інтересів з іншою особою.
3. Орган управління залишає за собою право перевіряти, чи вжиті заходи є відповідними та може, при необхідності, вимагати вжити додаткові заходи.
4. Головний бенефіціар зобов'язаний слідкувати за тим, щоб персонал, який займається реалізацією Проекту, у тому числі управлінський персонал, не опинився у ситуацію, яка може привести до конфлікту інтересів. Без порушень своїх зобов'язань за даним Договором, Головний бенефіціар повинен негайно та без будь-якої компенсації від Органу управління, здійснити заміну будь-кого із своїх працівників, який/яка потрапить в таку ситуацію.

§ 14

ПРАВО ВЛАСНОСТІ ТА СТІЙКІСТЬ

1. Право власності, назви, а також права інтелектуальної та промислової власності, що впливають з результатів Проекту, звіти та інші документи, пов'язані з ним, належать Бенефіціарам, що беруть участь в Проекті відповідно до Партнерської угоди.
2. Якщо в Угоді про партнерство не вказано інше, то якщо кілька Бенефіціарів спільно виконують роботи, в результаті яких будуть створені продукти, та якщо їх вклади у виконання таких робіт не можуть бути визначені, ці Бенефіціари мають право спільної власності на такий продукт/продукти.
3. Товари, придбані відповідно до положень цього Договору під час реалізації Проекту, залишаються в необмеженому розпорядженні Проекту і не можуть передаватись без попередньої письмової згоди Органу управління. Передання прав власності не дозволяється протягом 5 років від завершення Проекту за винятком ситуації, коли Сторони домовляються про інше.
4. Продукти Проекту будуть зберігатись відповідно до Опису Проекту у Додатку III до цього Договору протягом часу не менше, ніж 5 років від завершення Проекту.
5. Кожний Проект, що містить інфраструктурний компонент, поверне грант, якщо протягом 5 років після завершення Проекту він зазнає суттєвих змін, що вплинуть на його характер, цілі або умови реалізації, які можуть призвести до зміни його початкових цілей. Суми, неналежно виплачені на потреби Проекту, повинні бути повернуті Органу управління пропорційно до періоду, у якому дана вимога не була дотримана.
6. Бенефіціари повинні забезпечити використання обладнання відповідно до мети Проекту протягом 5 років після завершення Проекту. Бенефіціари повинні повернути співфінансування ЄС в випадку, якщо будуть внесені суттєві зміни в обладнання (що вплине на його характер, призначення або умови реалізації), які можуть призвести до втрати властивостей його оригінального призначення. Суми, неналежно

виплачені на потреби Проекту, повинні бути повернені Органу управління пропорційно до періоду, у якому дана вимога не була дотримана.

7. Бенефіціари повинні зберігати всі документи, пов'язані з Проектом протягом 5 років від дати кінцевого платежу у Програмі. Зокрема, необхідно зберігати звіти, підтверджуючі документи, а також рахунки, бухгалтерські документи та всі інші документи, що стосуються фінансування Проекту.

§ 15

ПЛАТЕЖІ

1. Платежі здійснюватимуться Органом управління на підставі заявки на платіж. Здійснення першого платежу Органом управління для Проекту стає можливим лише після прийняття рішення Органу управління відповідно до положень ст. 25 РР.
2. Заявка на платіж повинна бути складена Головним бенефіціаром відповідно до Програмного посібника на основі зразка, що міститься на Веб-сайті Програми. Заявка на платіж складається англійською мовою та сума вказується у валюті євро. Платежі від Органу управління будуть здійснюватися на рахунок Головного бенефіціара номінований в євро відповідно до Форми фінансової ідентифікації (прикріплено у Додатку V до цього Договору). Наступний варіант платежів буде застосовуватися:

Варіант 1

Перший авансовий платіж <.....> євро (прописом: ... євро) що становить не більш ніж 85% суми гранту, передбаченого на реалізацію Проекту, яка вказана у Додатку IV та в п. 2 § 5, буде виплачено Органом управління протягом 30 днів з дати затвердження Спільним Технічним Секретаріатом пакету відповідно оформлених документів, поданих додатково до грантового договору :

- i) Заявки на платіж відповідно до зразка, розміщеного на веб-сайті Програми;
- ii) Партнерської угоди, підписаної всіма Бенефіціарами відповідно до § 3;
- iii) Реєстрація проекту МТД відповідно до Указу Президента Білорусі № 304 від 9 серпня 2019 р. "Про виконання Фінансових угод з транскордонного співробітництва" та Постанови Ради Міністрів Республіки Білорусь від 26 вересня 2019 року № 661 "Про виконання Указу Президента Республіки Білорусь від 9 серпня 2019 року № 304" - застосовується лише до проекту з білоруськими бенефіціарами.

Термін здійснення платежу може бути продовжений в випадку, якщо документи, подані у Спільний технічний секретаріат, вимагають виправлення.

Кінцевий балансовий платіж, який розраховується на основі суми загальних прийнятних витрат, понесених у рамках проекту протягом всього періоду його реалізації, відповідно сум, вказаних в Додатку IV та в п. 2 § 5, та за вирахуванням суми авансового платежу. Платіж здійснюється Органом управління протягом 60 днів з дати затвердження СТС наступних відповідно оформлених документів:

- i) Заявки на платіж відповідно до зразка, розміщеного на веб-сайті Програми;
- ii) Заключного звіту (описової та фінансової частин), наданий Спільному технічному секретаріату не пізніше 3 місяців від закінчення періоду реалізації, як визначено в § 4 цього Договору;

- iii) Сертифікатів про перевірку витрат усіх Бенефіціарів, які заявляють витрати відповідно до положень п. 3 § 16.

Термін здійснення платежу може бути продовжений в випадку, якщо документи, подані у Спільний технічний секретаріат, вимагають виправлення або через відсутність коштів на банківському рахунку ОУ.

Варіант 2

Якщо всі заходи проекту будуть попередньо оплачені Головним бенефіціаром/Бенефіціарами, понесені витрати буде відшкодовано Органом управління (положення цього пункту застосовуються лише на підставі заявки Головного бенефіціара).

Кінцевий балансовий (одноразовий) платіж: не більше ніж <.....> євро (прописом: ... євро) еквівалент максимум ... % (максимум 90 %) від загальної суми прийнятих витрат, понесеними у рамках проекту протягом всього періоду реалізації, буде сплачено Органом управління протягом 60 днів з дати отримання Органом Управління наступних відповідно оформлених документів, затверджених СТС:

- i) Заявки на платіж відповідно до зразка, розміщеного на веб-сайті Програми;
- ii) заключного звіту (описової та фінансової частин), наданого Спільному технічному секретаріату не пізніше 3 місяців від закінчення періоду реалізації, як визначено у § 4 цього Договору;
- iii) Сертифікатів про перевірку витрат усіх Бенефіціарів, відповідно до положень п. 3 § 16.

Термін здійснення платежу може бути продовжений в випадку, якщо документи, подані у Спільний технічний секретаріат, вимагають виправлення або через відсутність коштів на банківському рахунку ОУ.

- 3. Загальні суми повинні бути виплачені Бенефіціару за умови, якщо досягнуто показник, вказаний в п. 4 § 5.
- 4. Будь-які відсотки, нараховані на кошти авансового платежу, здійсненого Головному бенефіціару та перерахованого Бенефіціарам, не повинні повертатись Органу управління і можуть використовуватись Головним бенефіціаром або Бенефіціарами для цілей їхньої діяльності. Однак для потреб моніторингу, нараховані відсотки слід вказувати у проміжних та заключному звітах. Рекомендується відкривати банківський рахунок, який не передбачає відсотків.
- 5. У відповідних випадках, затвердження заявок на платіж може бути призупинено і Головного бенефіціара повідомлено про те, що:
 - 1) сума, вказана у його заявці не підлягає оплаті, або;
 - 2) не надано відповідних підтверджуючих документів, або;
 - 3) необхідні пояснення, зміни або додаткова інформація до описових або фінансових звітів, або;
 - 4) з'явилися сумніви щодо прийнятності витрат і необхідно провести додаткові перевірки, в тому числі перевірки на місці з метою підтвердження прийнятності витрат, або;
 - 5) виникла необхідність перевірки ймовірних суттєвих помилок, порушень або підозр щодо шахрайства або корупції, які були виявлені, або;

6) виникла необхідність перевірки, чи Бенефіціар (и) не порушили будь-яке суттєве зобов'язання, передбачене положеннями даного Договору, або;

7) не виконані вимоги щодо візуалізації.

Призупинення терміну здійснення платежу починається з моменту відправки вказаного вище повідомлення до Головного бенефіціара. Нові терміни починають діяти від дати прийняття правильно поданої заявки на платіж.

Якщо, незалежно від інформації, пояснень або документів, наданих Головним бенефіціаром, заявка на платіж надалі є неприйнятною або якщо виявиться, що під час процедури закупівель або реалізації гранту були допущені істотні помилки, порушення, шахрайство, корупція або недотримання зобов'язань, Орган управління може відмовити у подальшому здійсненні платежів та розірвати Договір в випадках, передбачених положеннями § 18. Крім того Орган управління може припинити платежі в рамках застосування запобіжних заходів без попереднього повідомлення перед розірванням або замість розірвання Договору відповідно до положень § 18.

6. Явні помилки (арифметичні, друкарські помилки тощо), що трапляються у документах, поданих Бенефіціаром (звіти по Проекту, заявки на платіж тощо) можуть виправлятися Спільним технічним секретаріатом або Органом управління після попередніх обговорень з Бенефіціаром.
7. У випадку, якщо цільові значення показників продуктів, визначені в Описі проекту, не були досягнуті, ОУ може належним чином зменшити вартість гранту. Якщо можливо визначити вартість витрат проекту, пов'язаних з показником, сума зменшення гранту буде обчислена пропорційно невиконанню показника продукту порівняно з цільовим значенням цього показника. Якщо визначення суми витрат проекту, пов'язаних з показником, неможливе, суму фінансового коригування суми гранту буде розраховано пропорційно. Однак виконання показника, пов'язаного з загальними сумами, є обов'язковим, як описано в § 5, пункт 4.

§ 16

ПРАВИЛА ЗВІТНОСТІ

1. Відповідно до обраного варіанту платежів, вказаного в § 15, та згідно з Програмним посібником, Головний бенефіціар надає Спільному технічному секретаріату наступні звіти:
 - 1) короткий описовий звіт, що охоплює половину періоду реалізації Проекту, і який подається протягом 21 дня від дати завершення звітного періоду;
 - 2) заключний звіт (описова та фінансова частини), що відображає цілий період реалізації Проекту.
2. Заключні звіти (описові та фінансові частини) кожного Бенефіціара повинні буди перевірені аудитором, який видає сертифікат про перевірку витрат. Всі вимоги, процедури та зразки документів, які стосуються аудиторів Проекту, наведені у Програмному посібнику та Посібнику з перевірки витрат.
3. Сертифікати про перевірку витрат, додані до заявки на кінцевий платіж, охоплюють всі витрати по Проекту.
4. З урахуванням положень ст. 58 РР, Орган управління здійснюватиме платежі за умови наявності коштів, які повинні бути одержані від Європейської комісії. Орган управління здійснюватиме платежі у валюті євро.
5. Кошти, фактично понесені в інших валютах, будуть переводитись у євро відповідно до курсу обміну валют, який публікується в InfoEuro за місяць, у якому ці платежі

були здійснені. Валютний ризик, що виникає при конвертуванні національної валюти у євро та євро в національні валюти буде нести кожний з Бенефіціарів.

6. Якщо при виконанні цього Договору допущені істотні помилки, порушення, шахрайство чи корупція з вини Головного бенефіціара або Бенефіціара, Орган управління може відмовити у здійсненні платежу або вимагати повернення перерахованих раніше коштів пропорційно до значимості таких помилок, порушень або шахрайства. Орган управління може також припинити здійснення платежів в випадку підозри або виявлення помилок, порушень або шахрайства, здійснених Головним бенефіціаром або Бенефіціаром в процесі реалізації іншого договору, фінансованого з загального бюджету Євросоюзу або Європейського фонду розвитку, які можуть впливати на реалізацію цього Договору. Припинення починає діяти з моменту відправлення повідомлення Органом управління.
7. Якщо під час перевірки звітів буде виявлене порушення норм національного законодавства або законодавства ЄС, або правил реалізації Проекту, які вказані в чинній версії Програмного посібника (зокрема, щодо закупівель або потреби захисту принципів конкуренції), відповідні витрати можуть вважатись повністю або частково неприйнятними та можуть бути відраховані із звіту. Вказане вище положення застосовується також до витрат, що були понесені перед підписанням цього Договору. Суму неприйнятних витрат, пов'язаних з державними закупівлями або захистом принципів конкуренції слід підрахувати відповідно до положень національного законодавства або правил, що діють в даній країні. Якщо в даній країні не існує таких правових норм або правил, суму неприйнятних витрат слід визначити на підставі чинного документа щодо фінансових коригувань, виданого Спільним технічним секретаріатом / Органом управління та Європейською Комісією.

§ 17

АПЕЛЯЦІЇ

1. Головний бенефіціар має право подати апеляцію на результати праці аудиторів відповідно до положень національного законодавства та чинної версії Програмного посібника. Головний бенефіціар подає апеляцію щодо результатів праці аудитора до Спільного технічного секретаріату.
2. Головний бенефіціар має право подавати в Орган управління апеляції щодо рішень Спільного технічного секретаріату (Спільний технічний секретаріат – орган-посередник) або Органу управління щодо розірвання договору, зменшення рівня співфінансування або необхідності повернення коштів, виплачених Органом управління згідно з положеннями Договору.
3. Апеляції, вказані в пп. 1 і 2 подаються Головним бенефіціаром до відповідної установи в письмовій формі протягом 14 календарних днів від отримання даного рішення Головним бенефіціаром.
4. Апеляції, подані після терміну, вказаного в п. 3, не будуть розглядатись. Повідомлення про відмову розгляду апеляції передається Головному бенефіціарові протягом 7 календарних днів з дня отримання апеляції відповідною установою.
5. Апеляція може бути відкликана в будь-який час Головним бенефіціаром. Відкликана апеляція не розглядається.
6. Апеляції, подані в терміни, вказані у п. 3, розглядаються протягом 14 календарних днів з дня, що наступить після дати отримання апеляції відповідною установою.
7. Під час розгляду апеляції Спільний технічний секретаріат або Орган управління можуть здійснювати додаткові процедури або вимагати додаткових документів чи

пояснень, що автоматично перериває терміни, визначені положеннями пп. 4-6. Після здійснення додаткових процедур або заходів, термін рахується з початку.

8. Спільний технічний секретаріат або Орган управління повідомляють Головного бенефіціара про результати вивчення апеляції, подаючи обґрунтування прийнятого рішення. Рішення Органу управління є остаточним.

§ 18

РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ

1. Якщо будь-яка зі Сторін вирішить, що Договір не може ефективно або належним чином виконуватись, ця Сторона проведе консультації з іншою Стороною. При відсутності згоди щодо розірвання, кожна зі сторін може розірвати Договір шляхом надання повідомлення з попередженням про розірвання не менше, ніж за два місяці до розірвання Договору, без обов'язку виплати відшкодування.
2. Орган управління може розірвати Договір, надіславши 7-денне попередження про розірвання і без виплати будь-якого відшкодування:
 - 1) якщо Головний бенефіціар не виконав без обґрунтування будь-який з обов'язків, які вимагаються від нього, і після отримання письмової вимоги щодо виконання таких обов'язків продовжує їх не виконувати та не надає відповідне обґрунтування протягом 30 днів з дати відправлення такого листа;
 - 2) якщо Головний бенефіціар та Бенефіціари не виконали Проект у встановлений термін, вказаний у § 4 Договору;
 - 3) якщо Головний бенефіціар стає банкрутом, припиняє свою діяльність, його майно переходить в судову опіку, вступає в переговори з кредиторами, призупиняє свою господарську діяльність, його справа розглядається в суді або є в іншій подібній ситуації, що є результатом процедури, передбаченої чинним законодавством;
 - 4) якщо Орган управління має дані щодо серйозних професійних порушень з боку Головного бенефіціара або пов'язаних з ним організацій чи осіб; те саме стосується Бенефіціарів та довірених осіб Головного бенефіціара;
 - 5) якщо Орган управління має дані щодо Головного бенефіціара або пов'язаних з ним організацій чи осіб, про те, що вони задіяні у шахрайстві або корупції, діяльності кримінального угруповання або займаються іншою незаконною діяльністю, що наносить шкоду фінансовим інтересам Європейського Союзу; те саме стосується Бенефіціарів та довірених осіб Головного бенефіціара;
 - 6) якщо Головний бенефіціар змінив правовий статус, за винятком ситуації, якщо була складена додаткова угода, що підтверджує такий факт;
 - 7) якщо Головний бенефіціар не дотримав положень § 7, § 8 та § 13;
 - 8) якщо Головний бенефіціар подає невірну або неповну інформацію з метою отримання гранту, передбаченого Договором або подає звіти, що не відображають дійсності;
 - 9) якщо Головний бенефіціар не виконав своїх зобов'язань пов'язаних із сплатою внесків у соціальні фонди та податків згідно з законодавством своєї країни;
 - 10) якщо Орган управління має дані щодо Головного бенефіціара або пов'язаних з ним організацій чи осіб, про значні помилки, порушення або шахрайство у процесі надання гранту або під час його виконання; те саме стосується Бенефіціарів та довірених осіб Головного бенефіціара.

У випадках вказаних вище в підпунктах 4), 5) і 10) «пов'язана особа» означає фізичну особу, яка має право представництва, прийняття рішень або контролю по відношенню до Бенефіціара. «Пов'язана організація» означає організацію, що відповідає критеріям, встановленим Статтею 1 Сьомої Директиви Ради (ЄС) № 83/349/ЄС від 13 червня 1983 року.

3. Головний бенефіціар, який давав неправдиві свідчення, припускався серйозних помилок, вчинив порушення або шахрайство, серйозно порушив свої зобов'язання, може бути виключений з усіх договорів, що фінансуються Органом управління максимум на п'ять років від дати виявлення порушення, за підтвердженням згідно процедури змагальності сторін за участю Головного Бенефіціара. Цей період може бути збільшено до 10 років у випадку повторного порушення протягом п'яти років від вищезазначеної дати.
4. У випадку розірвання Договору Органом управління в випадках, визначених положеннями § 15, Орган управління може вимагати повного або часткового повернення сум з виплачених на даний час коштів, пропорційно до важкості неправильності та після надання Головному бенефіціарові можливості представити власні спостереження.
5. В випадку розірвання Договору Органом управління в зв'язку з положеннями п. 2, Орган управління збільшить суми, належні до виплати для неї шляхом додання відсоток згідно відсоткових ставок, вказаних в п. 4 § 19 цього Договору. Відсотки нараховані за час, що пройшов від дати виплати грантів Органом управління переказом на банківський рахунок Головного бенефіціара до дати розірвання Договору.
6. Перед розірванням Договору або замість його розірвання Орган управління може без попереднього повідомлення припинити платежі в рамках застосування запобіжних заходів.
7. Крім того, в випадку реалізації, неналежної реалізації, часткової реалізації або затримки з реалізацією проекту, Орган управління може без втрати належного йому права розірвати Договір відповідно до вищевказаних п. 1 і п. 2 та діючи згідно з обґрунтованим належним чином рішенням, зменшити наданий раніше грант відповідно до фактичної реалізації Проекту відповідно до умов, визначених положеннями цього Договору.

§ 19

ПОВЕРНЕННЯ КОШТІВ

1. Якщо при виконанні цього Договору матимуть місце суттєві помилки, порушення або шахрайство з вини Головного бенефіціара/ Бенефіціара, а також у разі виявлення порушення норм національного законодавства, законодавства ЄС або правил реалізації Проекту, Орган управління вимагатиме повернення заплачених раніше сум у розмірі, пропорційному до серйозності таких помилок, порушень або шахрайства.
2. Орган управління застосує фінансові коригування, які вимагаються у зв'язку з одиничними або системними порушеннями, виявленими у Проекті або Програмі. Такі фінансові коригування ведуть до повного або часткового скасування співфінансування проекту Євросоюзом. Орган управління врахує характер та серйозність порушення, а також понесені фінансові втрати та застосує пропорційне фінансове коригування.

Скасоване співфінансування не може бути повторно використане у Проекті, який був об'єктом фінансового коригування, або в ситуації, коли фінансове коригування було

застосовано у відповідь на системне порушення – у будь-якому Проекті, якого стосувалося таке порушення.

3. У випадку, коли існує можливість відрахування неналежно використаних коштів, які були раніше заявлені у заключному звіті, Спільний технічний секретаріат або Орган управління відраховують неналежно використані кошти від кінцевого платежу. Спільний технічний секретаріат повідомляє Головного бенефіціара у письмовій формі про зменшення платежу та виявлення неприйнятних витрат.
4. У випадку, коли вирахування неналежної суми з наступного платежу неможливе (тобто якщо сума, що підлягає поверненню, перевищує суму наступного платежу, тощо), а Нота про порушення вже видана аудитором, Спільним технічний секретаріатом або Органом управління, Орган управління виставляє Головному бенефіціару платіжну вимогу з метою повернення неналежно виплачених сум.
5. У випадку виявлення неприйнятних витрат після здійснення кінцевого платежу за Проектом, Орган управління виставляє Головному бенефіціару платіжну вимогу та повертає неналежно виплачену суму (суми).
6. При розрахунку сум, що підлягають відшкодуванню або вирахуванню у зв'язку з неприйнятними витратами або неналежно виплаченими сумами, ОУ застосовує загальний відсоток, встановлений у п. 5.2.
7. Головний бенефіціар зобов'язується повернути Органу управління, відповідно до положень п.1 цієї статті, кінцеву суму, що належить заплатити протягом **45 днів** від дати отримання платіжної вимоги, у формі листа, у якому Орган управління вимагає від Головного бенефіціара повернення коштів. В обґрунтованих випадках Орган управління може продовжити термін повернення.
8. Якщо Головний бенефіціар не здійснить повернення цих коштів у термін, визначений Органом управління, то Орган управління збільшить суму коштів до повернення, додаючи до неї відсотки відповідно до відсоткової ставки, що застосовується Європейським центральним банком щодо своїх основних операцій з рефінансування в валюті євро, опублікованої в Офіційному віснику ЄС, серія С, для платежів, здійснюваних у євро, у перші дні місяця, в якому закінчився такий термін плюс три з половиною проценти. Відсотки будуть нараховані за період, що минув від терміну здійснення платежу, визначеного Органом управління до дати фактичного здійснення платежу.
9. У випадку, якщо ПДВ, сплачене за Проектом, може бути повернуте, Бенефіціар поверне також ПДВ у сумі, яка була раніше задекларована.
10. Суми, які повинні бути повернені Органу управління, можуть бути компенсовані за рахунок сум, що повинні бути сплачені Головному бенефіціару.
11. Банківські послуги, пов'язані з поверненням коштів Органу управління, покриваються повністю за рахунок Головного бенефіціара.
12. Головний бенефіціар повинен передбачити у Партнерській угоді процедуру повернення Бенефіціарами неналежно використаних коштів. Якщо Головному бенефіціару не вдасться повернути кошти від Бенефіціара, Головний бенефіціар повинен негайно повідомити про це Орган управління. Орган управління офіційно повідомить Бенефіціара про необхідність здійснення повернення коштів Головному бенефіціару. Якщо даний Бенефіціар не виконає вимогу щодо повернення коштів, Орган управління звернеться до держави-учасника, суб'єктом якої є Бенефіціар, з проханням про повернення неналежно використаних коштів відповідно до положень ст. 74 (2) – (5) РР.
13. Якщо повернення коштів стосується Бенефіціара, зареєстрованого у Республіці Польща і якщо Орган управління не може забезпечити повернення боргу, країна ЄС виплатить необхідну суму і звернеться щодо її повернення до Бенефіціара. Якщо

повернення коштів стосується Бенефіціара, зареєстрованого у Республіці Білорусь або Україні, і якщо Орган управління не може забезпечити повернення боргу, тоді рівень відповідальності відповідної держави-партнера ТКС, в якій знаходиться Бенефіціар, буде визначатися згідно відповідних угод про фінансування, укладених між Європейською Комісією і відповідною державою, відповідно до положень статей 8 і 9 РР.

14. Європейська Комісія може у будь-який момент розпочати процедуру повернення коштів безпосередньо від Бенефіціара або відповідної країни.

§ 20

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ

1. Бенефіціари повинні забезпечити належну візуалізацію фінансового вкладу ЄС в Проект відповідно до вимог, викладених у Програмному посібнику.
2. Зокрема, Головний бенефіціар повинен згадувати назву Проекту та факт його співфінансування Європейським Союзом у інформації, що передається кінцевим бенефіціарам Проекту, в свої звітах та при спілкуванні із ЗМІ. Також, де це доцільно, слід розміщувати логотип Програми та прапор ЄС.
3. Якщо Орган Управління не попросить інакше, всі повідомлення або публікації, що здійснюються Головним бенефіціаром або будь-яким з Бенефіціарів щодо Проекту, у тому числі такі, що поширюються під час конференцій або семінарів, повинні містити інформацію про співфінансування Проекту Євросоюзом. Всі публікації, видані Головним бенефіціаром та Бенефіціарами, у будь-якій формі та розміщені у будь-якому ЗМІ, в тому числі в мережі Інтернет, повинні містити наступне повідомлення: **«Даний документ видано за фінансової підтримки Європейського Союзу у рамках Програми транскордонного співробітництва «Польща – Білорусь – Україна 2014 – 2020». Відповідальність за зміст даного документу несе виключно <Головний бенефіціар/Бенефіціар> і він у жодному випадку він не може вважатись відображенням офіційної позиції Європейського Союзу, Органу Управління або Спільного технічного секретаріату Програми транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна 2014-2020».**
4. Головний бенефіціар дає право Органу управління, Спільному технічному секретаріату та Європейській Комісії публікувати у всіх засобах та у будь-який спосіб наступну інформацію:
 - а). назва Головного бенефіціара та Бенефіціарів
 - б). контактні дані представників Проекту
 - в). назва Проекту
 - г). короткий опис заходів у рамках Проекту
 - д). мета Проекту
 - е). дата початку та завершення Проекту
 - ж). сума гранту та сума прийнятних витрат за Проектом
 - з). географічне розташування місця реалізації Проекту
 - и). витяги зі звітів
5. Головний бенефіціар щокварталу (починаючи з початку реалізації Проекту, як зазначено у п.2 §4) подаватиме до Спільного технічного секретаріату фотоматеріали та письмову інформацію про хід реалізації Проекту від власного імені та від імені інших Бенефіціарів.
6. Головний бенефіціар подаватиме Органу управління, за посередництва Спільного технічного секретаріату, будь-яку аудіовізуальну документацію щодо реалізації

Проекту та надасть свою згоду на використання цієї документації Органом управління або Спільним технічним секретаріатом.

7. Головний бенефіціар цим дає згоду на публікацію Органом управління та всіма установами, визначеними Органом управління, аудіовізуальної документації щодо реалізації Проекту у будь-якій формі і в будь-яких ЗМІ.

§ 21

ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

1. Цей Договір підпорядковується законодавству Республіки Польща.
2. Сторони повинні вжити всіх заходів, необхідних для мирного вирішення спорів між Сторонами під час виконання цього Договору. Якщо спір між Сторонами не можна вирішити мирно, за згодою Сторін спір може бути переданий для вирішення Європейській Комісії. Якщо вказані вище способи не принесуть результату, кожна зі Сторін може передати спір для вирішення у відповідний суд Республіки Польща.

§ 22

КОНТАКТНІ АДРЕСИ

1. Вся кореспонденція за цим Договором повинна бути складена у письмовій формі, англійською мовою, із вказанням назви Проекту і надсилатись за наступними адресами:

Для Органу управління:

Міністерство Інвестицій та Економічного Розвитку Республіки Польща
вул. Вспульна 2/4
00-926 Варшава, Польща

Для Спільного технічного секретаріату:

Центр європейських проектів
вул. Доманєвська, 39а
02-672, Варшава, Республіка Польща

Для Головного бенефіціара:

<адреса для кореспонденції Головного бенефіціара>

§ 23

ДОДАТКИ

Наступні документи будуть додані до цього Договору і є його невід'ємною частиною:

- Додаток I: Довіреність для представника Органу управління
Додаток II: Довіреність для представника Головного бенефіціара (Формуляр для суб'єктів господарської діяльності)
Додаток III: Опис Проекту
Додаток IV: Бюджет Проекту

Додаток V: Формуляр фінансової ідентифікації

Складено англійською мовою у трьох оригінальних екземплярах, два оригінальних екземпляри для Органу управління та один для Головного бенефіціара.

Від Головного бенефіціара

Ім'я та прізвище

Посада

Підпис

Дата

Від Органу управління

Ім'я та прізвище

Посада

Підпис

Дата